

Глобален берзански преглед - Q1 2020

Почитувани инвеститори,

Со ова обраќање сакаме да ги адресираме до Вас најважните светски и домашни настани од првиот квартал од годината, кој воедно беше еден доста турбулентен период, да Ви дадеме еден глобален берзански преглед за тековните случувања, како истите се одразиле врз движењето на светската економија и растот на бизнисите кои се дел од нашето портфолио, како и перформансите на нашите фондови и споредба на истите со светските берзански индекси.

Како и до сега, така и понатаму нашата примарна цел и одговорност кон Вас останува успешното управување со Вашите средства согласно инвестициската стратегија кон која Вие сте се согласиле.

Инвестициската цел на **ВФП Премиум Инвест** и понатаму продолжува да се остварува преку професионално управување со средствата на Фондот, односно креирање на портфолио на хартии од вредност на најразвиените и најрегулираните пазари во светот преку инвестирање во големи компании - „Large Caps“ кои се лидери во сопствените индустрии и имаат континуирана растечка историја на исплата на дивиденда кон инвеститорите.

ВФП 100% Бонд фондот продолжува да е наменет за инвеститори што не сакаат своите средства да ги изложат на високи осцилации и кои на среден рок сакаат да остварат атрактивен принос на своите средства преку вложување во државни и корпоративни обврзници.

ВФП Кеш Депозит идеален за инвеститори што претпочитаат средствата да им се примарно пласирани во банки и кои имаат цел да менаџираат со својата тековна или среднорочна ликвидност.

Содржина:

Анализа на
перформансите
на фондовите

Анализа на
светските
индекси

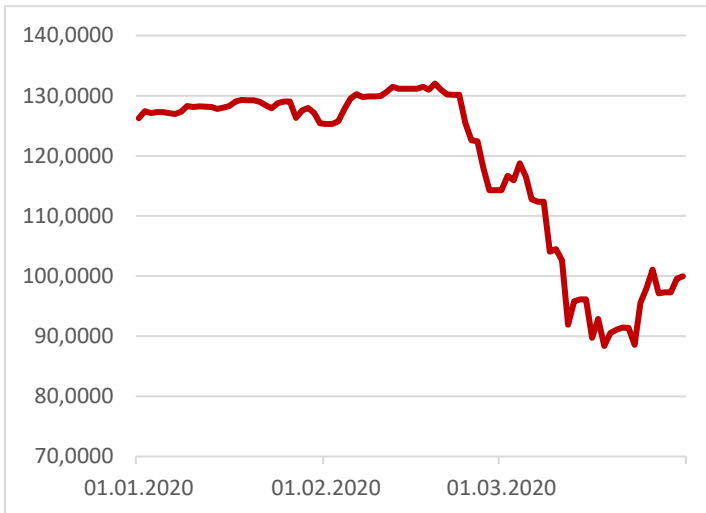
Макро
индикатори

Препораки

Анализа на перформансите на фондовите

□ ВФП Премиум Инвест

Цена на удел - Q1 2020

Извор: ВФП Фонд Менаџмент

Ова директно се одрази врз цената на уделот на ВФП Премиум Инвест фондот и истиот забележа пад од 20,83% во текот на првиот квартал.

Дополнителен удар зададе и „ценовната војна“ меѓу Русија и Саудиска Арабија, каде Саудиска Арабија драстично ја симна цената на нафтата и го зголеми производството.

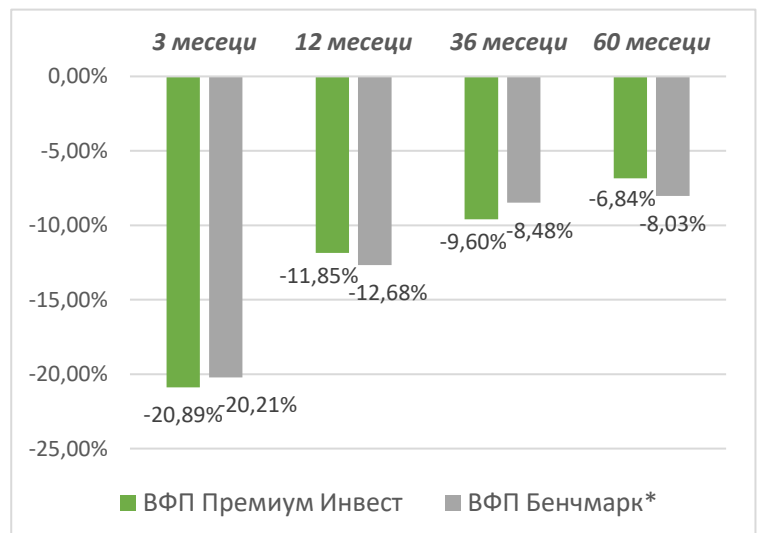
Ваквата состојба предизвика енормната понуда на пазарот со нафта и ја симна цената на „црното злато“ на рекордно ниско ниво од 28 долари по барел.

Коронавирус пандемијата која го обиколи светот и предизвика штета не само врз здравјето на луѓето туку и врз целокупната економска активност, доведе до појава на глобална рецесија.

Инвеститорите од почетокот на годината се обидуваат да ги проценат импликациите на оваа пандемија врз компаниите кои котираат на светските берзи. Соодветно на тоа, светските берзански индекси забележаа значајни падови. Тоа значи дека цените на акциите на компаниите кои се дел од овие индекси се значајно пониски од нивото на кое беа на почетокот на годината.

Анализа на перформансите на ВФП Премиум Инвест во споредба со светските берзански индекси

Како показател за успешност при управување со средствата на инвеститорите следејќи ја инвестициската стратегија на фондот: вложување во големи мултинационални компании и примарна изложеност на европскиот пазар; како репер за споредба на приносот на ВФП Премиум Инвест го користиме ВФП Бенчмарк-от составен од композиција на два светски берзански индекси: **30% Dow Jones Industrial Average** - составен од 30 мултинационални американски компании за кои се смета дека најдобро ја прикажуваат американската економија и **70% Stoxx Europe 50** - составен од 50 европски мултинационални компании кои се најдобар репер на економијата во Европа.

□ ВФП Премиум Инвест

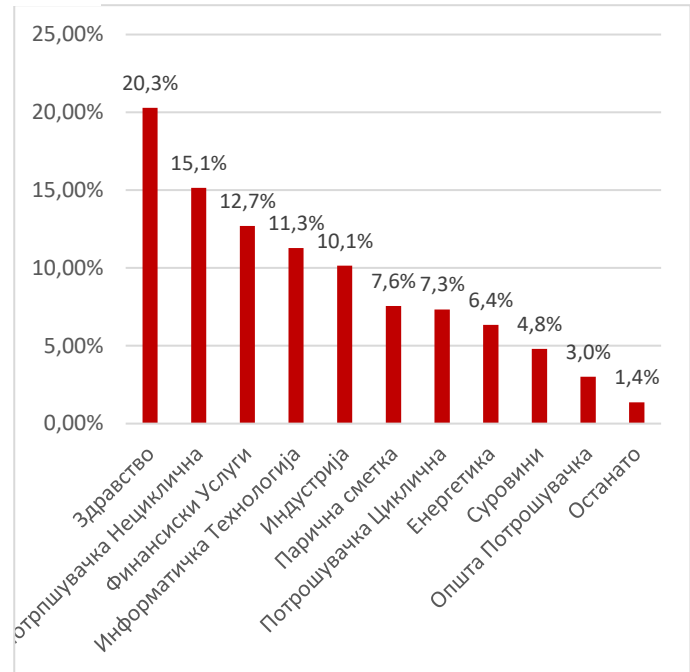
Секторска изложеност

Голем дел од фондот во моментот е позициониран во компании од **Нециклична Потрошувачка**, односно компании кои се фокусирани на производство на храна и пијалоци, како и во компании од **Здравствениот сектор** и **IT индустријата**, кои не очекуваме драстично да бидат погодени од моменталната пандемија.

Секторите како Потрошувачка Циклична, Енергетика и Суровини, кои важат за сектори со висока корелација со бизнис циклусот, како и претходно остануваат дел од нашето портфолио со процентуални изложености пониски од останатите сектори.

Преку диверзификација на портфолиото не би изгубиле од растот на овие индустрии кога економијата ќе се заврти во спротивен правец.

Историски во последните 10 години, просечниот квартален принос на индустриите Потрошувачка Циклична, Суровини и Енергетика, изнесуваат 3,3%, 2,1% и 0,9%, соодветно.

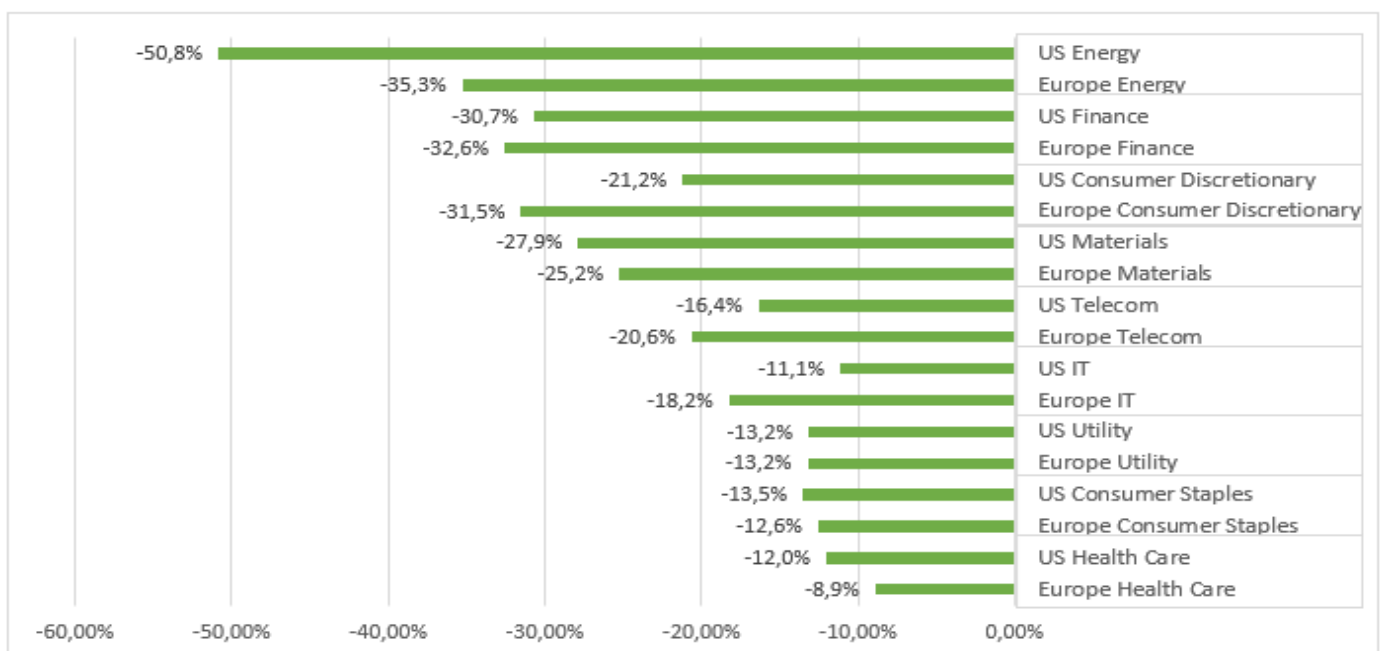

Извор: ВФП Фонд Менаџмент

✚ Движење на секторите на кои е изложено портфолиото во евра

Иако секој сектор е во негативна територија, разликата помеѓу секторите со најдобри и најлоши резултати е значајна.

Додека секторот Здравство забележа пад за 8,9% и 12% во Европа и Америка, соодветно, секторот за финансиски услуги опадна за повеќе од 30% - што повторно ја истакнува важноста на добро диверзификувано портфолио по сектори и региони.

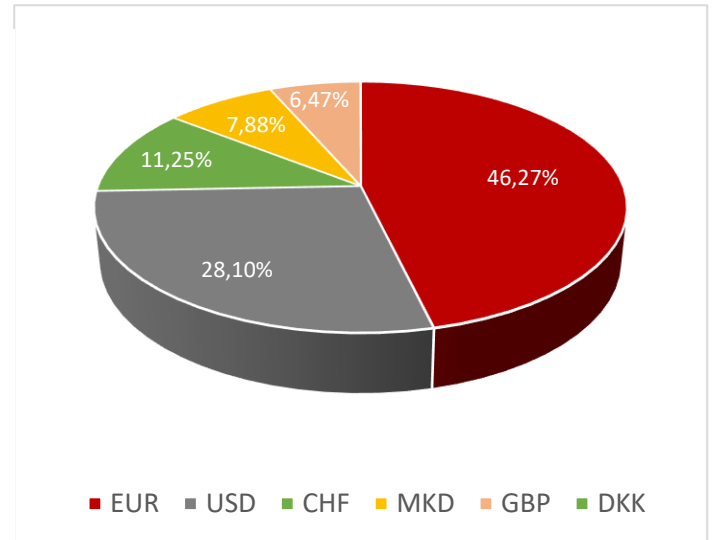
Извор: Thomson Reuters

□ ВФП Премиум Инвест

Валутна изложеност

Стратегијата на Фондот е доминантно вложување на средствата во европски акции пред се поради стабилноста на курсот денар/евро (de facto фиксен девизен курс).

Од графиконот може да се забележи дека 46,27% од средствата на Фондот се изложени на акции во евра, потоа 28,10% е изложеност на акции во долари и останатиот дел од средствата му припаѓа на други валути како швајцарски франци, британски фунти, и дански круни се со цел дисперзија на средствата на инвеститорите и заштита од валутни ризици кои се јавуваат кога се вложува во финансиски инструменти со странски валути.

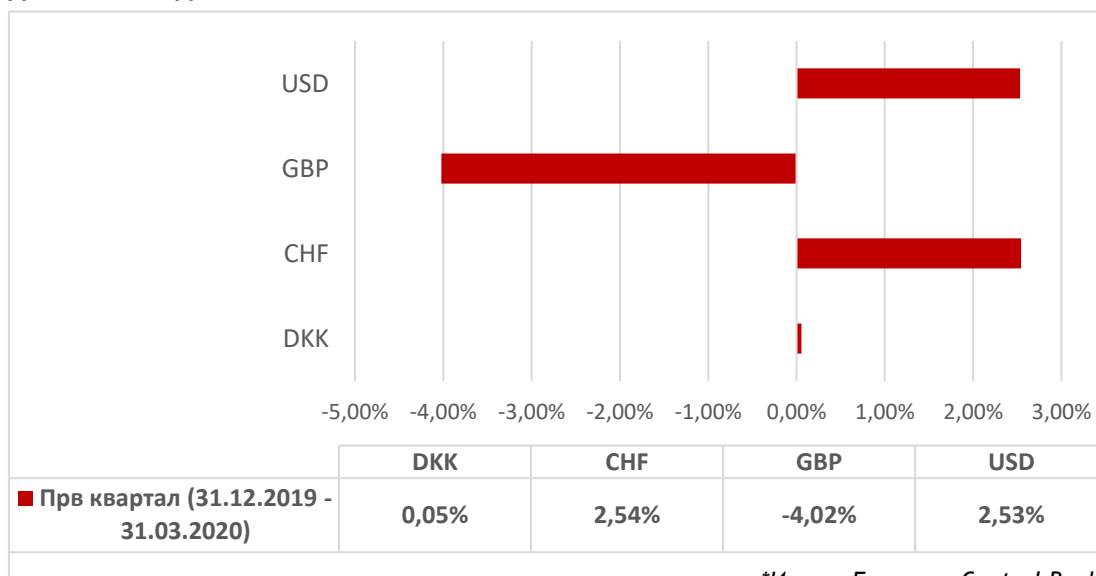
*Извор: ВФП Фонд Менаџмент

✚ Движење на девизните пазари на кои е изложено портфолиото во однос на еврото

Неизвесноста околу непроценливите штети кои би ги предизвикала пандемијата, која практично ја „парализира“ глобалната економија, ги принуди инвеститорите во светот да ги пренасочуваат своите средства кон старите добро познати „safe haven“ инструменти - доларот и швајцарските франци.

Дополнителните вбризувања на средства во економијата од страна на ЕЦБ не ги импресионира тргувачите на валути и останатите инвеститори кои продолжија да се ослободуваат од своите евро позиции резултирајќи со пад на еврото во однос на доларот за 1,37% на 1,077 долари, најниско после Април 2017 год.

Загриженоста на инвеститорите како Британската влада ќе ги плати енормните суми позајмени за стимулација на економијата, ја доведе фунтата во незавидна положба - рекордно ниско ниво во последните 30 год.

*Извор: European Central Bank

Преглед на ТОП 5 позиции со најдобри перформанси – прв квартал

➤ Amazon.com, Inc.

Amazon.com, Inc. е американски мултинационален конгломерат фокусиран на онлајн продажба, cloud системи и вештачка интелигенција. Се смета за една од „The Big Four“ ИТ компании заедно со *Apple*, *Microsoft* и *Google*.

Amazon е една од ретките компании која многу сериозно профитира од целиот хаос кој го предизвика пандемијата, пред се поради еноормниот пораст на онлајн нарачките. Во март Amazon ангажираа повеќе од 100.000 нови вработени да помогнат во исполнување на нарачките. Во првиот квартал од годината Amazon забележа раст на нето продажбите за 26% во споредба со истиот квартал претходната година.

➤ Novo Nordisk A/S

Акцијата на данската фармацевтска компанија Novo Nordisk A/S која оперира во повеќе од 130 држави во светот нудејќи продукти за инсулинска терапија во текот на овој квартал оствари капитална добивка од 6,2%. Поседувајќи повеќе од 50% од светската инсулинска терапија, чиешто корисници мораат да ја примаат безразлика на кризниот период, оваа компанија скоро и да не е погодена од глобалното економско забавување.

Очекувањата на компанијата за 2020 год. се раст на приходите од продажба за 3%-6%, како и раст на оперативната добивка од 1%-5%. Дополнително, работат на нови иновативни третмани како би го намалиле притисокот врз цените предизвикан од конкурентните американски компании.

➤ Microsoft Corp

Добро познатата Американска ИТ компанија Microsoft Corp забележа раст на цената на акцијата од 1,3%. Постоечките редовни приходи по основ одржување на софтверите, претплати и Cloud софтверите продолжуваат и понатаму. Компаниите кои се принудени да работат од дома секако нема да ги откажат своите претплати на Office 365, па дури може да забележат зголемени приходи по основ доплата за дополнителни функционалности кои би овозможиле непречена работа од дома. Тоа ја направи Microsoft единствената американска компанија со пазарна капитализација над 1 трилион долари во овој период.

Топ 5 позиции	% промена по акција во ЕУР (31.12.2019-31.03.2020)
Amazon.com, Inc.	7,4%
Novo Nordisk A/S	6,2%
Roche Holding AG	3,2%
Microsoft Corp	1,8%
E.ON SE	-0,5%

*Извор: ВФП Фонд Менаџмент

➤ Roche Holding AG

Втората најголема фармацевтска компанија во светот мерено според вкупните приходи, Roche Holding AG, во март го измисли најбрзиот тест за Ковид- 19 што доведе до раст на цената на акцијата од 3,2% во овој квартал.

Во првиот квартал компанијата забележа раст на продажбите по двете бизнис линии, фармација и дијагностика за 7% и 5%, соодветно.

Преку засиленото производство на брзиот тест за откривање на присуство на вирусот Covid-19, се очекува дополнителен раст и во наредните квартали. Во месец мај се очекува на пазарот да го пласираат и Anti-SARS-CoV-2, тест за откривање на антитела од вирусот.

➤ E.ON SE

Германската компанија за електрични комунални услуги E.ON SE и една од поголемите јавни комунални компании во Европа не беше значително погодена од целата ситуација која ја предизвика пандемијата, па нејзината цена забележа пад од само 0.5%. E. ON SE оперира во 30 земји и нејзините услуги се користат од повеќе од 30 милиони клиенти. Оваа компанија како и целиот сектор основни комунални услуги, помалку го почувствуваа потресот од кризата, поради поголемата стабилност на приходите. Заболување на поголем број вработени е најистакнат ризик кој го согледуваат аналитичарите во светот кај компаниите од овој сектор.

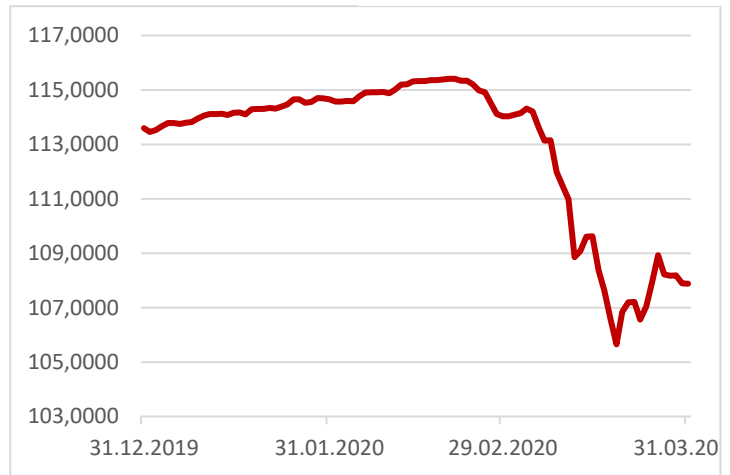
Анализа на перформансите на фондовите

□ ВФП 100% Бонд

Високото ниво на неизвесност околу штетата која би ја задала пандемијата врз бруто домашниот производ, веќе високиот долг, туризмот, стапката на невработеност, приходите и сл. на државните и компаниите, не го поштеди ни пазарот на фиксен доход.

Иако значително помалку, потресот се почувствува и кај обврзниците дел од портфолиото на ВФП 100% Бонд фондот, по што цента на уделот заврши за -5,04% пониска од почетокот на годината.

Цена на удел - Q1 2020

*Извор: ВФП Фонд Менаџмент

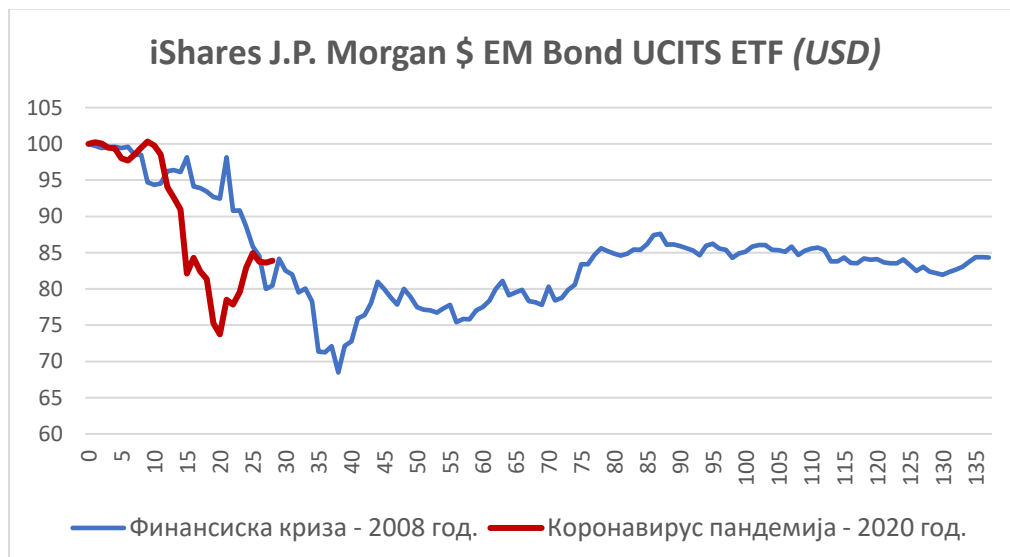
Принос %	3 месеци	6 месеци	1 година	Од основање
	-5,04	-4,53	-1,51	+ 7,87

✚ Движење на пазарите на фиксен доход на држави во развој

Кварталов беше поделен на две тотално неспоредливи половини. До 19 февруари стабилното опоравување на пазарите го продолжи својот тренд од 2019 година, за веднаш после тоа да следи најлошата недела после финансиската криза од 2008 година. Инвеститорите брзо ги напуштија пазарите на фиксен доход на државните обврзници од земји во развој и побараа прибежиште кон посигурни инструменти како американски државни обврзници. Приносот на 10-год. американска обврзница го достигна историски најниското ниво од 0,6% принос до доспевање.

Доколку се анализираат обврзниците од земји во развој преку iShares J.P. Morgan \$ EM Bond UCITS ETF (IEMB) ETF-от, се забележува дека за време на коронавирус пандемијата падот на почеток на кризата е значително поостар во споредба со оној од Глобалната Финансиска криза во 2008 год.

Масовната продажба на овие позиции и нивна замена со помалку ризични дополнително предизвика потешкотии во ликвидноста и спредови до 450 базични поени, што е прв случај после финансиската криза од 2008.

*како прв ден од Глобалната финансиска криза се зема 04.09.2008- една седмица пред банкротот на Lehman Brothers

*како прв ден од Корона кризата се зема 21 февруари 2020

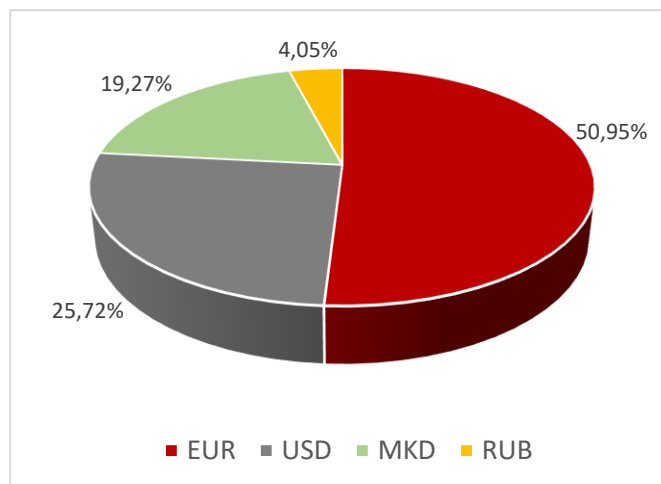
□ ВФП 100% Бонд

Валутна изложеност

Руската економија која високо корелира со движењето на цената на нафтата како втор најголем светски производител на нафта е драстично погодена од ценовната војна која Саудиска Арабија им ја објави на Русија.

Падот на цената на нафтата доведе до намалување на побарувачката за рубљи, што пак се рефлектира со **пад за рубљата за повеќе од 18%**.

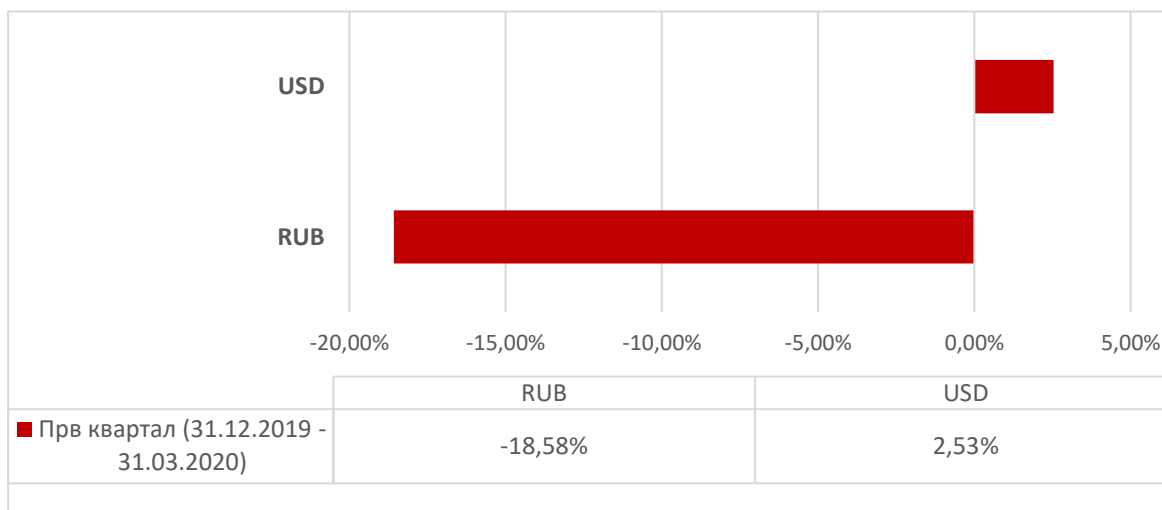
Портфолиото на фондот е изложено на рубља со 4% - руски државни обврзници.

*Извор: ВФП Фонд Менаџмент

✚ Движење на девизните пазари на кои е изложено портфолиото

Неизвесноста околу непроценливите штети кои би ги предизвикала пандемијата, која практично ја „парализира“ глобалната економија, ги принуди инвеститорите во светот да ги пренасочуваат своите средства кон стариот добро познат „safe haven“ инструменти - доларот, по што истиот забележа раст од 2,53%.

*Извор: oenb.com

Анализа на перформансите на фондовите

Кеш Депозит

Домашната економија, исто така не беше поштедена од негативните ефекти кои ги зададе коронавирусот. Во насока на ублажување на потенцијалните неповолни ефекти врз економијата Народна Банка изврши намалување на референтната каматна стапка за 0,25%, по што следеше и намалување на задолжителните резерви за деловните банки. Согласно оценките од ММФ, Народна Банка реагираше брзо за соодветно да се справи со ситуацијата. ММФ одобри финансиска поддршка од 176 милиони евра како буџетска поддршка.

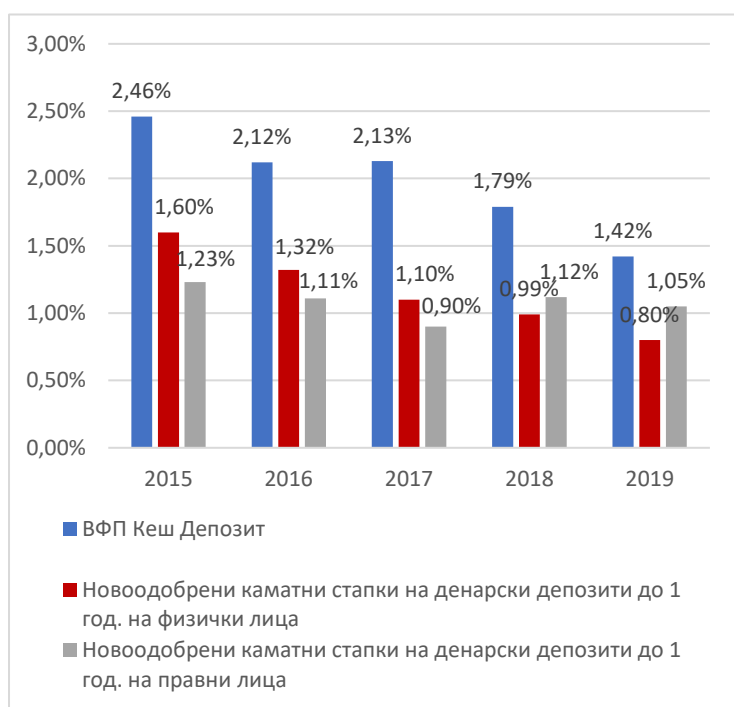
На страната на макорекономските индикатори ММФ предвидува пад од 4% на БДП во тековната година, проследен со раст од 7% во 2021. Неизвесноста околу очекуваното движење на светските цени на примарните производи во следниот период е поизразена, па корекции кај увозните цени би можеле да вијаат врз зацртаната цел од 1,5% стапка на инфлација во 2020 год., која инаку моментално изнесува 0,5%.

Нивото на девизни резерви и понатаму останува во стабилна зона.

И покрај ниските каматни стапки ВФП Кеш Депозит успева да оствари атрактивен принос.

ВФП Кеш Депозит и понатаму останува совршен продукт за:

- Конзервативни инвеститори што претпочитаат средствата да им се примарно пласирани во банки;
- Правни лица, кои сакаат да остварат повисок принос од приносот на трансакциска сметка на ликвидните средства што им се потребни за краток период;
- сите физички лица, имајќи предвид дека секој човек првично има потреба од ликвидни и стабилни средства.

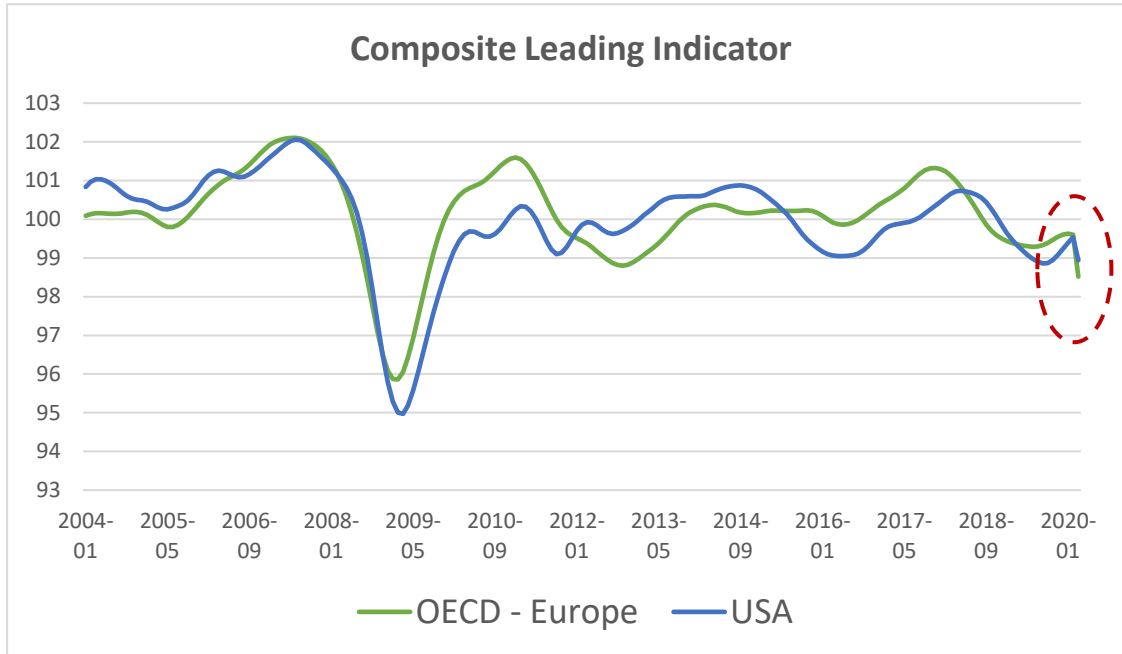
*Извор: Народна Банка на Република С.Македонија;
ВФП Фонд Менаџмент

Извор: ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје

**Историските приноси на Фондот имаат само информативен карактер и не претставуваат проекција на можниот принос на Фондот во иднина*

Макроекономски индикатори

*Извор: data.oecd.org

Composite leading indicator - индикатор составен од композиција на индикатори кои се сметаат за претскажувачки од аспект на предвидување на економскиот циклус, експанзија или рецесија е завртен надолу - што е оправдано согласно успорувањето на глобалната економија и потешкотиите да се предвиди колку време ќе биди потребно да започнат со заздравување. Ако на почеток очекувањата беа дека опоравувањето ќе започне од втор квартал, моментално е повеќе од извесно дека тоа нема да се случи сега.

На страната на макроекономските индикатори:

- Федералните резерви на Америка со цел намалување на негативниот ефект кој би го предизвикала пандемијата и стимулација на економијата ја **намалија референтната каматна стапка на рекордно ниско ниво од 0%-0,25%**. Истата беше проследена со низа дополнителни мерки за зголемување на ликвидноста и поддршка на помалите компании. Дополнително најавија и откупување на корпоративни обврзници со инвестициски кредитен рејтинг. Сето ова се очекува да ја чини Америка повеќе од 5% од својот БДП на годишно ниво. **Невработеноста** еноормно порасна, достигнувајќи 14% во месец април. Во првиот квартал од годината **БДП** на Америка забележа пад од 4,8% во споредба со претходниот. **Инфлацијата** исто така драстично опадна на 0,3% предводена од падот на цените на нафтата, транспортот и облеката.
- Европска централна банка најавија вбризување на средства во економијата преку откуп на обврзници до 1.1 трилиони евра што практично претставува 6% од вкупниот БДП на еврозоната. Во првиот квартал од годината **БДП** на Еврозоната забележа пад од 3,5% во споредба со претходниот квартал. **Невработеноста** во Еврозоната порасна на 7,4% во месец март, во споредба со 7,3% од претходниот месец и истата е под очекувањата на аналитичарите од 7,7%. ЕЦБ ја оставија **референтната каматна стапка непроменета - 0%**. Примарната цел на монетарната политика на ЕЦБ е стабилност на цените и одржување на стапката на инфлација под, но блиску до 2%. Стапката на инфлација во Еврозоната во месец март изнесува 0,7% - пад кој во главно се должи на падот на цените на нафтата.

Препорака до инвеститорите

Стратегијата на Друштвото се темели на инвестирање преку максимална изложеност во исклучително квалитетни бизниси - двигатели на светските економии, како во експанзивни, така и во рецесивни бизнис циклуси. Во моментот Ви препорачуваме да продолжите да инвестирате почесто, со цел упросечување на цената по која се купувани уделите со што впрочем може и на овој пад да се гледа како одлична можност за инвестирање во високо квалитетни компании по релативно пониски цени. Препорачуваме инвеститорите и понатаму да се придржуваат до своите зацртани финансиски цели без притоа да се трудат да го погодат дното.

Веруваме дека на долг рок оваа стратегија е далеку пооправдана од стратегијата на “бркање краткорочни заработки” преку купопродажни трансакции. Доколку го земеме во предвид периодот од 01.01.1998 до 31.12.2017 година кај S&P 500 индексот, може да забележиме дека **со пропуштање на најдобрите 40 дена**, инвеститор со можност да остварел релативно задоволителен принос од 7,2% просечно годишно доколку бил константно инвестиран, би остварил загуба од 2,8% просечно годишно.

Историските приноси не се гаранција за идни приноси, но големи се шансите дека при чекање на крајот на пандемијата би пропуштиле некои денови на берзите во кои би имале значајни позитивни движења.

Со цел обезбедување на дополнителна заштита на капиталот наша препорака е дисперзија на средствата по различни инструменти - акции и обврзници.

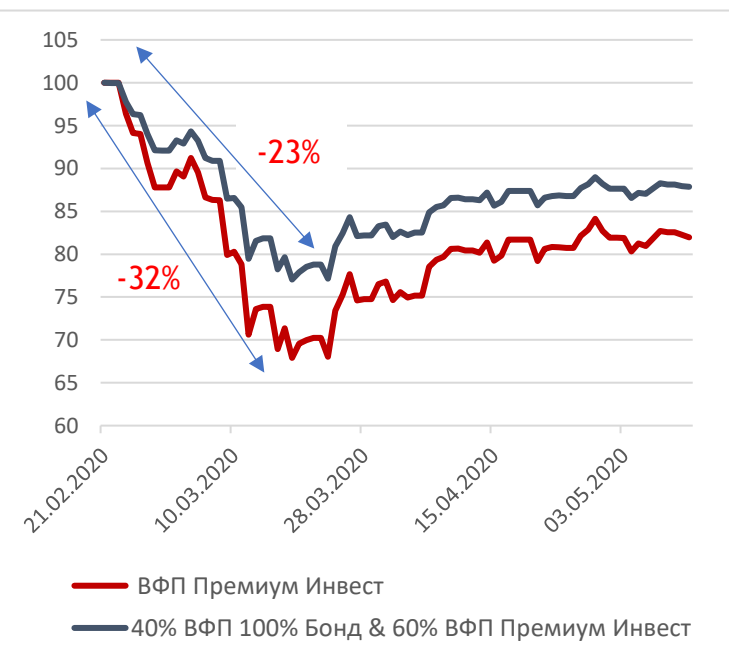
Дисперзија по видови на инструменти

И покрај високата корелација која ја покажаа акциите и обврзниците, алокација на средствата во повеќе различни инструменти останува „главна состојка во рецептот за успешно инвестирање”.

Ако се потпреме на историските податоци и рецесиите од Втората Светска Војна па се до сега, максималниот пад на S&P 500 индексот е 34,5% во просек и потребни биле 39 месеци во просек за повторно да го достигне врвот.

Комбинација од 60% акции и 40% обврзници дава една поинаква слика. Имено, вакво диверзифицирано портфолио има просечен максимален пад од 19,9% и 30 месеци додека повторно да се врати на највисокото ниво пред падот.

Поконкретно, инвеститор кој ги дисперзирал своите средства помеѓу ВФП Премиум Инвест и ВФП 100% Бонд во однос 60:40, при најголемиот пад успеал да го заштити својот капитал за 9% повеќе од инвеститор кој целиот свој износ го изложил на акции.

Извор: ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје

Со почит,
ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД СКОПЈЕ